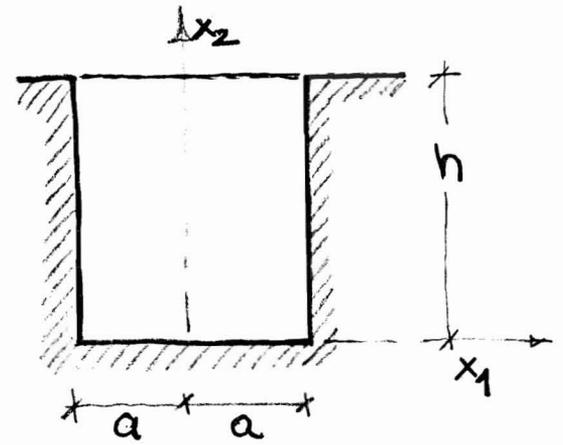

* Długi prostokąt wykonany z materiału o ciężarze objętościowym γ umieszczony został w nieodkształcalnej formie o tych samych wymiarach.

Mając dane funkcje naprężeń

$$F(x_1, x_2) = Ax_1^2 x_2 + Bx_2^3 + Cx_2^2 + Dx_1^2$$

obliczyć składowe stanów: naprężenie

i odkształcenie oraz pręężenie górnej powierzchni pod działaniem ciężaru własnego prostokąta. Pominięć tarcie materiału o formę

siły masowe $\underline{b} = [0 \ -g]$, siły objętościowe $\underline{gb} = [0 \ -\gamma]$

Naprężenia: $\sigma_{11} = F_{,22} = 6Bx_2 + 2C$; $\sigma_{22} = F_{,11} = 2Ax_1 + 2D$

$$\sigma_{12} = -F_{,12} - gb_1 x_2 - gb_2 x_1 = -2Ax_1 + \gamma x_1$$

Warunki brzegowe przy $x_2 = h$:
 1) $\sigma_{12} = 0 \Rightarrow (-2A + \gamma)x_1 = 0 \Rightarrow A = \frac{\gamma}{2}$
 (naprężeniowe) 2) $\sigma_{22} = 0 \Rightarrow 2Ah + 2D = 0 \Rightarrow D = -\frac{\gamma h}{2}$

Warunek nieodkształcalności formy: 3) $\int_{-a}^a \epsilon_{11} dx_1 = 0$, ponieważ ϵ_{11} nie zależy od x_1 , więc $\epsilon_{11} = 0$
 (geometryczny)

Związek konstytutywny PSO: $\epsilon_{11} = \frac{1+\nu}{E} [(1-\nu)\sigma_{11} - \nu\sigma_{22}] = 0$, więc $\sigma_{11} = \frac{\nu}{1-\nu}\sigma_{22}$

Ponieważ $\sigma_{22} = \gamma x_2 - \gamma h$, więc $\sigma_{11} = \frac{\nu}{1-\nu}\gamma(x_2 - h) = 6Bx_2 + 2C$
 stąd $B = \frac{\nu}{1-\nu}\frac{\gamma}{6}$, $C = -\frac{\nu}{1-\nu}\frac{\gamma h}{2}$

Odkształcenia: $\epsilon_{11} = 0$

$$\epsilon_{22} = \frac{1+\nu}{E} [(1-\nu)\sigma_{11} - \nu\sigma_{22}] = \frac{1}{E} \frac{(1+\nu)(1-2\nu)}{1-\nu} \gamma(x_2 - h)$$

Pręężenie: $u_1 = \int \epsilon_{11} dx_1 = 0$

$$u_2 = \int \epsilon_{22} dx_2 = \frac{1}{E} \frac{(1+\nu)(1-2\nu)}{1-\nu} \gamma \left(\frac{x_2^2}{2} - hx_2 + K \right)$$

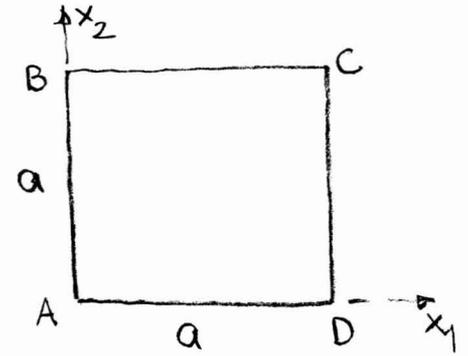
Ponieważ przy $x_2 = 0$ zachodzi $u_2 = 0$ więc $K = 0$

Pręężenie górnej powierzchni prostokąta

$$u_2|_{x_2=h} = -\frac{1}{E} \frac{(1+\nu)(1-2\nu)}{1-\nu} \frac{\gamma h^2}{2}$$

TSiP WYKŁAD - ZADANIE UZUPEŁNIAJĄCE 2

* Stan przemieszczeń tworzy kwadratowej pod działaniem obciążenia zewnętrznego i sił masowych dany jest wektorem

$$\underline{u} = \begin{Bmatrix} u_1(x_1, x_2) \\ u_2(x_1, x_2) \end{Bmatrix} = 10^{-5} \begin{Bmatrix} 50 - 3x_1x_2 + 15x_1^2 \\ 20 + 15x_2^2 - x_1x_2 \end{Bmatrix}$$

Obliczyć składowe stanu naprężenia. Dane: $\nu = 0,2$, $E = 30 \text{ GPa}$, $a = 1 \text{ m}$.

Stan odkształcenia: $\epsilon_{11} = u_{1,1} = 10^{-5} (-3x_2 + 3x_1)$

$$\epsilon_{22} = u_{2,2} = 10^{-5} (30x_2 - x_1)$$

$$\epsilon_{12} = \frac{1}{2}(u_{1,2} + u_{2,1}) = 10^{-5} (-1,5x_1 - 0,5x_2)$$

Stan naprężenia (PSN) w [MPa]

$$\sigma_{11} = \frac{E}{1-\nu^2} (\epsilon_{11} + \nu\epsilon_{22}) = \frac{1}{3,2} (-3x_2 + 3x_1 + 6x_2 - 0,2x_1) = 0,875x_1 + 0,9375x_2$$

$$\sigma_{22} = \frac{E}{1-\nu^2} (\epsilon_{22} + \nu\epsilon_{11}) = \frac{1}{3,2} (30x_2 - x_1 - 0,6x_2 + 0,6x_1) = -0,125x_1 + 9,1875x_2$$

$$\sigma_{12} = \sigma_{21} = \frac{E}{1+\nu} \epsilon_{12} = 0,25(-1,5x_1 - 0,5x_2) = -0,375x_1 - 0,125x_2$$

Na tej podstawie można określić składowe wektora sił objętościowych g_b
 $\rightarrow$ z równań równowagi

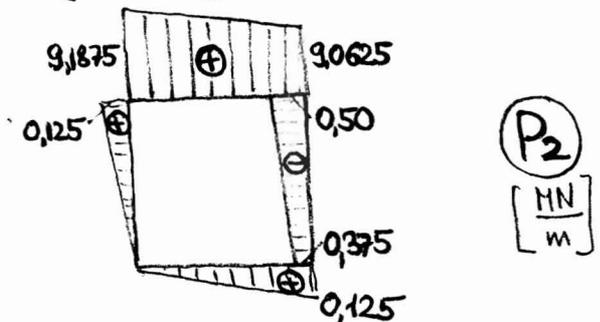
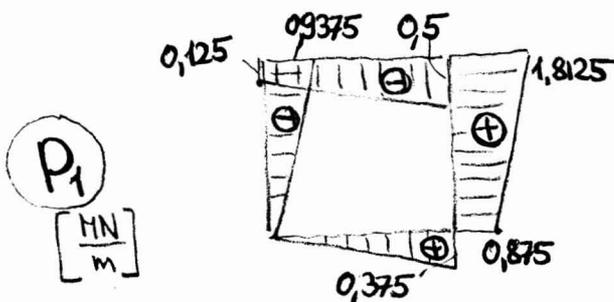
$$\sigma_{11,1} + \sigma_{12,2} + g_{b1} = 0 \Rightarrow g_{b1} = -\sigma_{11,1} - \sigma_{12,2} = -0,75 \quad \left[\frac{\text{MN}}{\text{m}^3} \right]$$

$$\sigma_{12,1} + \sigma_{22,2} + g_{b2} = 0 \Rightarrow g_{b2} = -\sigma_{12,1} - \sigma_{22,2} = -8,8125$$

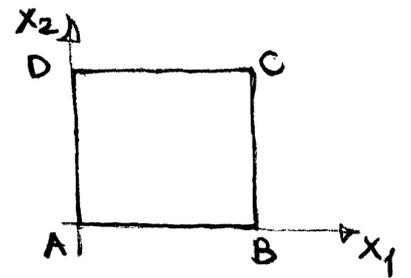
Można też określić wektor sił brzegowych $p = \{ p_1 \ p_2 \}^T$ na każdej z krawędzi

$$P_1 = \begin{cases} \text{D-C} & \sigma_{11}|_{x_1=a} = 0,875 + 0,9375x_2 \\ \text{C-B} & \sigma_{21}|_{x_2=a} = -0,125 - 0,375x_1 \\ \text{B-A} & -\sigma_{11}|_{x_1=0} = -0,9375x_2 \\ \text{A-D} & -\sigma_{21}|_{x_2=0} = 0,375x_1 \end{cases}$$

$$P_2 = \begin{cases} \text{D-C} & \sigma_{12}|_{x_1=a} = -0,375 - 0,125x_2 \\ \text{C-B} & \sigma_{22}|_{x_2=a} = 9,1875 - 0,125x_1 \\ \text{B-A} & -\sigma_{12}|_{x_1=0} = 0,125x_2 \\ \text{A-D} & -\sigma_{22}|_{x_2=0} = 0,125x_1 \end{cases}$$

* Kwadratowa tarcza o boku $a = 1\text{ m}$
 poddana jest działaniu rozciągających obciążeń
 normalnych określonych stanem naprężeń głównych

$$\sigma_{11} = Cx_2, \quad \sigma_{22} = Dx_1$$

Podać przewidując postać funkcji naprężeń F .

Wyznaczyć przemieszczenia $u(x_1, x_2)$ wiedząc, że punkt A tarczy jest nieruchomy, zaś styczne w p. A do odkształconych krawędzi nie ulegają obrotom.

Obliczyć przemieszczenie p. C

Dane:

$$E = 210 \text{ GPa}$$

$$\nu = 0,3$$

$$2C = D = 10^5 \frac{\text{MN}}{\text{m}^3}$$

Stan naprężeń głównych $\rightarrow$ przewidując postać funkcji F

$$\sigma_{11} = F_{,22} = Cx_2; \quad \sigma_{22} = F_{,11} = Dx_1; \quad \sigma_{12} = -F_{,12} = 0 \Rightarrow F = \frac{C}{6}x_2^3 + \frac{D}{6}x_1^3$$

Odkształcenie w PSN:

$$\epsilon_{11} = \frac{1}{E}(\sigma_{11} - \nu\sigma_{22}) = \frac{10^2}{2,1 \cdot 10^5} (0,5x_2 - 0,3x_1) = \frac{1}{21000} (5x_2 - 3x_1)$$

$$\epsilon_{22} = \frac{1}{E}(\sigma_{22} - \nu\sigma_{11}) = \frac{10^2}{2,1 \cdot 10^5} (x_1 - 0,15x_2) = \frac{1}{21000} (10x_1 - 1,5x_2)$$

$$\epsilon_{12} = \frac{1+\nu}{E} \sigma_{12} = 0$$

Przemieszczenie $\rightarrow$ ze związków geometrycznych, drogą całkowania

$$\epsilon_{11} = u_{1,1} \Rightarrow u_1 = \int \epsilon_{11} dx_1 = \frac{1}{21000} (5x_1x_2 - 1,5x_1^2) + f(x_2)$$

$$\epsilon_{22} = u_{2,2} \Rightarrow u_2 = \int \epsilon_{22} dx_2 = \frac{1}{21000} (10x_1x_2 - 0,75x_2^2) + g(x_1)$$

podstawiając otrzymane powyżej funkcje do związku geometrycznego trzeciego, mamy

$$\epsilon_{12} = u_{1,2} + u_{2,1} = \frac{1}{21000} 5x_1 + \frac{df}{dx_2} + \frac{1}{21000} 10x_2 + \frac{dg}{dx_1} = 0$$

$$\text{czyli } \frac{df}{dx_2} + \frac{10}{21000} x_2 + \frac{dg}{dx_1} + \frac{5}{21000} x_1 = 0$$

$$\text{Drogą rozdzielenia zmiennych uzyskujemy } f(x_2) = -\frac{5}{21000} x_2^2 + Cx_2 + D$$

$$g(x_1) = -\frac{2,5}{21000} x_1^2 - Cx_1 + E$$

$$\text{Warunki brzegowe } 1) u_1(0,0) = 0 \Rightarrow D = 0$$

$$2) u_2(0,0) = 0 \Rightarrow E = 0$$

$$3) u_{1,2}(0,0) = 0 \text{ lub } u_{2,1}(0,0) = 0 \Rightarrow C = 0$$

$$\text{Zatem } u_1 = \frac{1}{21000} (5x_1x_2 - 1,5x_1^2 - 5x_2^2) = 4,7619 \cdot 10^{-5} (5x_1x_2 - 1,5x_1^2 - 5x_2^2)$$

$$u_2 = \frac{1}{21000} (10x_1x_2 - 0,75x_2^2 - 2,5x_1^2) = 4,7619 \cdot 10^{-5} (10x_1x_2 - 0,75x_2^2 - 2,5x_1^2)$$

* W cienkiej tarczy dane są odkształcenia

$$\begin{cases} \varepsilon_{11} = Ax_1x_2 \\ \varepsilon_{22} = Bx_2^3 \\ \varepsilon_{12} = C - Dx_2^2 \end{cases} \quad \begin{array}{l} \text{współczynniki } A, B, C \text{ i } D \text{ są znane.} \\ \text{Obliczyć siły masowe } b_1 \text{ i } b_2. \text{ Gęstość} \\ \text{materiału tarczy wynosi } \rho, \text{ stałe} \end{array}$$

Staw naprężenia - PSN

$$\sigma_{11} = \frac{E}{1-\nu^2} (\varepsilon_{11} + \nu\varepsilon_{22}) = \frac{E}{1-\nu^2} (Ax_1x_2 + \nu Bx_2^3)$$

$$\sigma_{22} = \frac{E}{1-\nu^2} (\varepsilon_{22} + \nu\varepsilon_{11}) = \frac{E}{1-\nu^2} (Bx_2^3 + \nu Ax_1x_2)$$

$$\sigma_{12} = \frac{E}{1+\nu} \varepsilon_{12} = \frac{E}{1+\nu} (C - Dx_2^2)$$

Równania równowagi:

$$\sigma_{11,1} + \sigma_{12,2} + \rho b_1 = 0 \Rightarrow b_1 = -\frac{1}{\rho} (\sigma_{11,1} + \sigma_{12,2})$$

$$\sigma_{12,1} + \sigma_{22,2} + \rho b_2 = 0 \Rightarrow b_2 = -\frac{1}{\rho} (\sigma_{12,1} + \sigma_{22,2})$$

Obliczenie:

$$\sigma_{11,1} = \frac{E}{1-\nu^2} \cdot Ax_2$$

$$\sigma_{12,2} = -\frac{E}{1+\nu} \cdot 2Dx_2$$

$$\sigma_{12,1} = 0$$

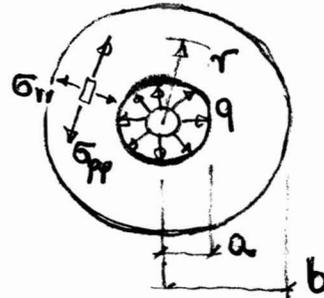
$$\sigma_{22,2} = \frac{E}{1-\nu^2} (3Bx_2^2 + \nu Ax_1)$$

stąd
$$b_1 = \frac{1}{\rho} \cdot \frac{E}{1-\nu^2} [2D(1-\nu) - A] x_2$$

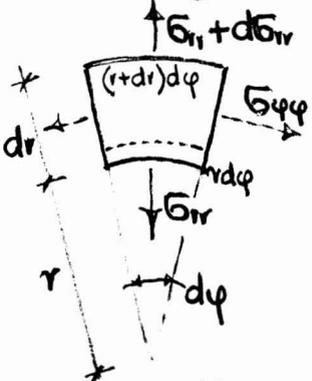
$$b_2 = -\frac{1}{\rho} \frac{E}{1-\nu^2} (3Bx_2^2 + \nu Ax_1)$$

* Tarcza pierścieniowa, obciążona ciśnieniem wewnętrznym q

Wyznaczyć stan naprężenia: $\sigma_{rr}(r), \sigma_{\varphi\varphi}(r)$

Rozwiązanie względem przemieszczeń $\rightarrow$ funkcji $u = u(r)$

Równanie równowagi - suma rektów na kierunku promienia

$$(\sigma_{rr} + d\sigma_{rr})(r + dr)d\varphi - \sigma_{rr} \cdot r d\varphi - 2\sigma_{\varphi\varphi} \cdot \sin \frac{d\varphi}{2} = 0$$

po zapisaniu $\sin \frac{d\varphi}{2} \approx \frac{d\varphi}{2}$ i pominięciu nieskończenie małych

wyższych rzędów $\rightarrow$ równanie równowagi $r \cdot \frac{d\sigma_{rr}}{dr} + \sigma_{rr} - \sigma_{\varphi\varphi} = 0$

Wzory - odkształcenia w układzie biegunowym: $\epsilon_{rr} = \frac{du}{dr}$ (radialne)

$$\epsilon_{\varphi\varphi} = \frac{(r+u)d\varphi - rd\varphi}{rd\varphi} = \frac{u}{r} \text{ (obwodowe)}$$

Prostki stan naprężenia - równanie konstytutywne:

$$\sigma_{rr} = \frac{E}{1-\nu^2} (\epsilon_{rr} + \nu \epsilon_{\varphi\varphi})$$

$$\sigma_{\varphi\varphi} = \frac{E}{1-\nu^2} (\epsilon_{\varphi\varphi} + \nu \epsilon_{rr})$$

Podstawienie: $r \frac{d}{dr} (\epsilon_{rr} + \nu \epsilon_{\varphi\varphi}) + \epsilon_{rr} + \nu \epsilon_{\varphi\varphi} - \epsilon_{\varphi\varphi} - \nu \epsilon_{rr} = 0$

względem przemieszczeń: $r^2 \frac{d^2 u}{dr^2} + r \frac{du}{dr} - u = 0 \rightarrow$ równanie r. typu Eulera (*)

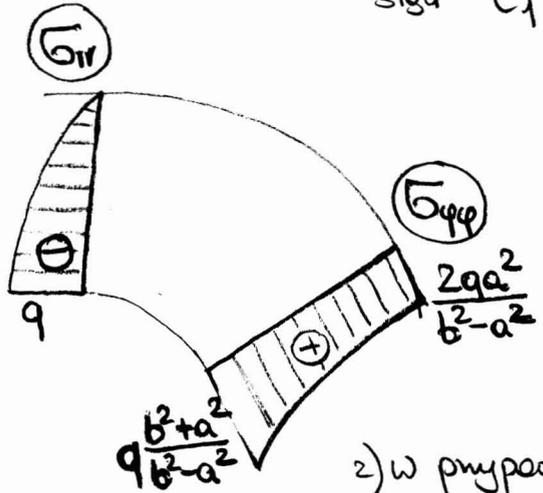
Postać rozwiązania: $u(r) = B_1 r + \frac{B_2}{r}$, stąd $\sigma_{rr}(r) = C_1 r + \frac{C_2}{r}$

Warunki brzegowe: 1) $\sigma_{rr}(r=a) = -q$ 2) $\sigma_{rr}(r=b) = 0$

stąd $C_1 = q \frac{a^2}{b^2 - a^2}$, $C_2 = -q \frac{a^2 b^2}{b^2 - a^2}$

więc $\sigma_{rr}(r) = \frac{qa^2}{b^2 - a^2} \left(1 - \frac{b^2}{r^2}\right)$

$$\sigma_{\varphi\varphi}(r) = \sigma_{rr} + r \frac{d\sigma_{rr}}{dr} = \frac{qa^2}{b^2 - a^2} \left(1 + \frac{b^2}{r^2}\right)$$

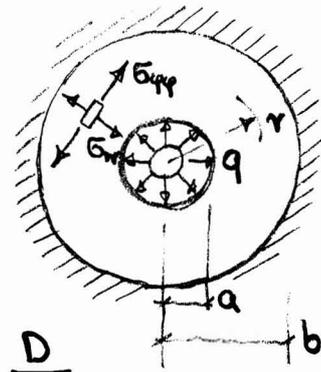

Wnioski:

1) do rozwiązania można dojść wykonując funkcję naprężeń F przy obrotowej symetrii $\rightarrow$ ĆWICZENIA

2) w przypadku PSO (rama grubościenna) związku konstytutywne inne, jednak równanie (*) oraz funkcje σ_{rr} i $\sigma_{\varphi\varphi}$ identyczne
Różnica - obecność $\sigma_{33} = \nu(\sigma_{rr} + \sigma_{\varphi\varphi})$

* Rurowi grubościenna została umieszczona w ośrodku nieodkształcalnym i obciążona ciśnieniem wewnętrznym q . Wyznaczyć stan naprężenia $\sigma_{rr}(r)$ i $\sigma_{\varphi\varphi}(r)$

Przyjmujemy funkcję przemieszczeń $u(r) = Cr + \frac{D}{r}$

Warunki brzegowe: 1) $u(r=b) = 0 \Rightarrow Cb + \frac{D}{b} = 0 \Rightarrow D = -Cb^2$
(mieszane) 2) $\sigma_{rr}(r=a) = -q \rightarrow$ potrzebna funkcja $\sigma_{rr}(r)$

Stan odkształceń (związki geometryczne w układzie biegunowym, obrotowa symetria $\rightarrow$ przykład 5)

$$\epsilon_{rr} = \frac{du}{dr} = C - \frac{D}{r^2} ; \quad \epsilon_{\varphi\varphi} = \frac{u}{r} = C + \frac{D}{r^2}$$

Naprężenia radialne i obwodowe $\rightarrow$ PSO

$$(*) \begin{cases} \sigma_{rr} = \frac{E}{(1+\nu)(1-2\nu)} [(1-\nu)\epsilon_{rr} + \nu\epsilon_{\varphi\varphi}] = \frac{E}{(1+\nu)(1-2\nu)} \left[C - \frac{D}{r^2} (1-2\nu) \right] \\ \sigma_{\varphi\varphi} = \frac{E}{(1+\nu)(1-2\nu)} [(1-\nu)\epsilon_{\varphi\varphi} + \nu\epsilon_{rr}] = \frac{E}{(1+\nu)(1-2\nu)} \left[C + \frac{D}{r^2} (1-2\nu) \right] \end{cases}$$

Warunek brzegowy 2): $\frac{E}{(1+\nu)(1-2\nu)} \left[C - \frac{D}{a^2} (1-2\nu) \right] = -q$

Rozwiązanie układu równań 1) i 2):

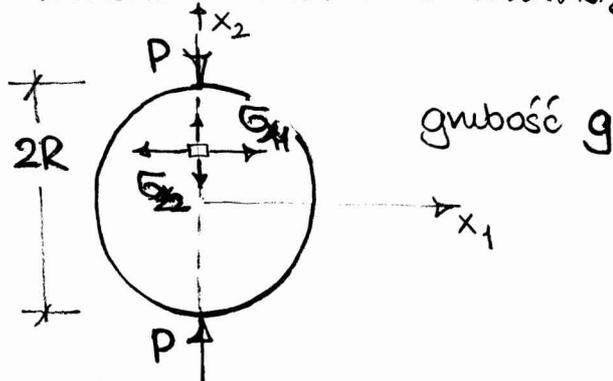
$$\begin{cases} C = -\frac{(1+\nu)(1-2\nu)}{E} \cdot \frac{q}{1 + \frac{b^2}{a^2}(1-2\nu)} \\ D = -Cb^2 \end{cases}$$

Ze wzorów (*) wyznaczamy naprężenia

$$\sigma_{rr} = -\frac{q}{1 + \frac{b^2}{a^2}(1-2\nu)} \left[1 + \frac{b^2}{r^2}(1-2\nu) \right]$$

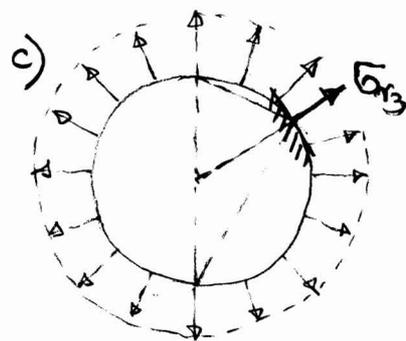
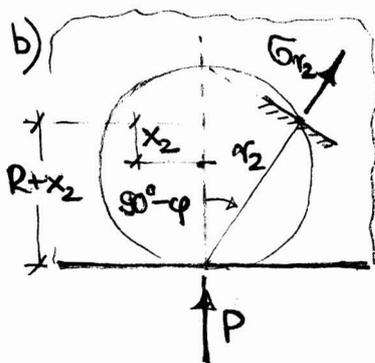
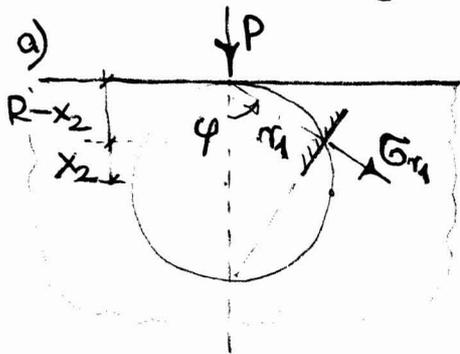
$$\sigma_{\varphi\varphi} = -\frac{q}{1 + \frac{b^2}{a^2}(1-2\nu)} \left[1 - \frac{b^2}{r^2}(1-2\nu) \right]$$

* Wyznaczyć stan naprężenia w torzy kotowej obciążonej równoległymi siłami na linii działania tych sił

Obciążenie działające na torzę - superpozycja trzech stanów:

- a) b) półpraszczyny, c) torza kotowa obciążona radialnie

Ogólny wzór na naprężenia w półpraszczynie: $\sigma_{rr} = -\frac{2P}{\pi g} \cdot \frac{\cos \varphi}{r}$

Rozpatrzmy dowolny punkt M na obwodzie torzy.

Schemat półpraszczyny a)

$$\sigma_{r_1} = -\frac{2P}{\pi g} \frac{\cos \varphi}{r_1} = -\frac{2P}{\pi g} \frac{\cos^2 \varphi}{R - x_2}$$

Schemat półpraszczyny b)

$$\sigma_{r_2} = -\frac{2P}{\pi g} \frac{\cos(90^\circ - \varphi)}{r_2} = -\frac{2P}{\pi g} \frac{\sin^2 \varphi}{R + x_2}$$

Wielkość σ_{r_3} równomiernego radialnego obciążenia zostaje dobrana tak, by na odciegu - obwodzie torzy - tangencjalne naprężenia były równe zero.

Równanie równowagi w p.M (superpozycja a), b) i c)):

- suma rzutów wypadkowych naprężeń na kierunek radialny -

$$\sigma_{r_3} \cdot g ds + \sigma_{r_1} \cos \varphi \cdot g ds \cos \varphi + \sigma_{r_2} \sin \varphi \cdot g ds \sin \varphi = 0$$

Rozwiązanie powyższego równania - wielkość $\sigma_{r_3} = \frac{P}{\pi R g}$ (stała)

Na linii działania sił ($\varphi = 0$) rozkład naprężeń w poszczególnych stanach:

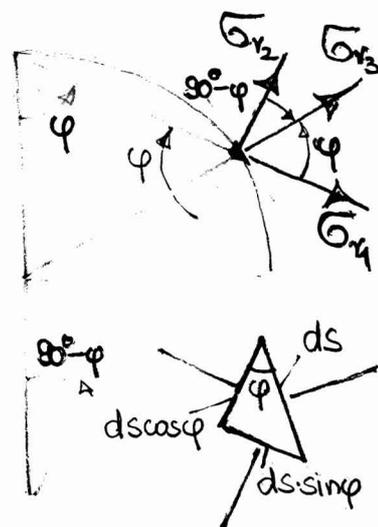
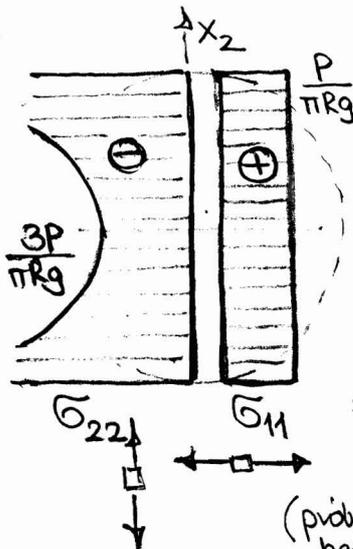
a) $\sigma_{11} = 0$; $\sigma_{22} = -\frac{2P}{\pi g(R - x_2)}$; $\sigma_{12} = 0$

b) $\sigma_{11} = 0$; $\sigma_{22} = -\frac{2P}{\pi g(R + x_2)}$; $\sigma_{12} = 0$

c) $\sigma_{11} = \sigma_{22} = \frac{P}{\pi R g}$; $\sigma_{12} = 0$

Łącznie: $\sigma_1 = \sigma_{11} = \frac{P}{\pi R g}$

$$\sigma_2 = \sigma_{22} = \frac{P}{\pi R g} \left(1 - \frac{2R}{R - x_2} - \frac{2R}{R + x_2} \right)$$

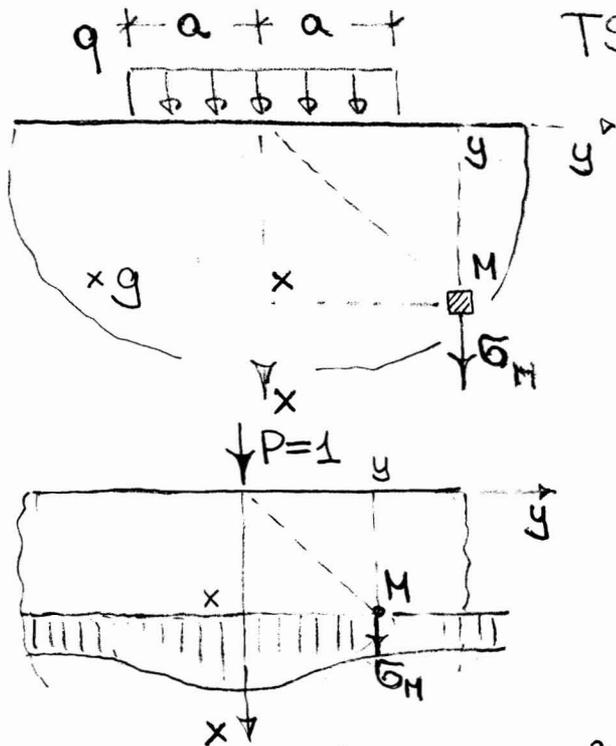

Wnioski:

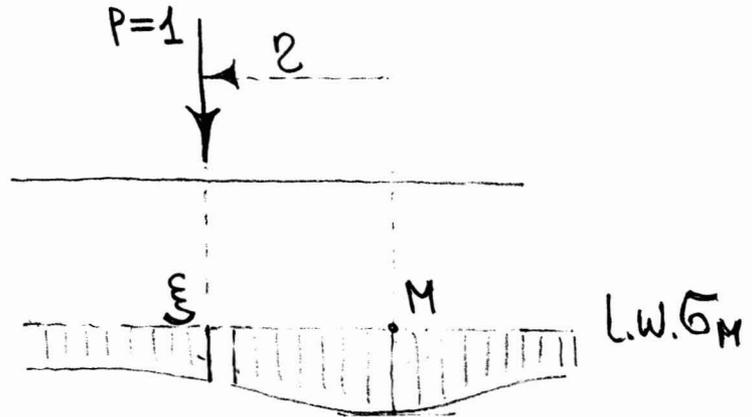
1) $x_2 \rightarrow \pm R$, wtedy $\sigma_{22} \rightarrow -\infty$ (obciążenie skupione)

2) rozkład naprężeń rozciągających σ_{11} wzdłuż średnicy równomierny (płdy lebonotajne - wykrywalność betonu na rozciąganie)

TSiP WYKŁAD - ZADANIA UZUPEŁNIAJĄCE 8

* obliczyć naprężenie σ_M w torczy - półprzeczyni z obciążeniem odcinkowym (przyjeto uproszczone oznaczenie osi)

Naprężenia w punkcie $M(x, y)$ wywołane siłą $P=1$ działającą w porzątku układu

$$\sigma_M = -\frac{2}{\pi g} \frac{x^3}{(x^2+y^2)^2}$$

Otrzymany obok wykres traktować można jak linię wpływu naprężeń σ_M - wartość ξ równa jest naprężeniom w p. M wywołanym siłą $P=1$ przyłożoną w punkcie oddalonym od punktu M o wielkość η .

$$\xi = \sigma_M(\eta) = -\frac{2}{\pi g} \cdot \frac{x^3}{(x^2+\eta^2)^2}$$

Elementomemu odcinkowi $d\eta$ odpowiada siła $dP=qd\eta$ naprężenie $d\sigma_M$ wywołane tą siłą wynoszą

$$d\sigma_M = dP \cdot \xi = -\frac{2q}{\pi g} \cdot \frac{x^3}{(x^2+\eta^2)^2} d\eta$$

Sumaryczne naprężenia wywołane obc. ciągłym:
$$\sigma_M = \int_{y-a}^{y+a} d\sigma_M = -\frac{2q}{\pi g} \int_{y-a}^{y+a} \frac{x^3}{(x^2+\eta^2)^2} d\eta$$

W powyższym wyrażeniu zmienną podcałkową jest η ; x jest parametrem

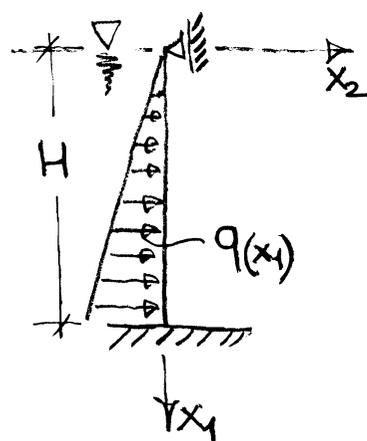
Korzystając ze wzoru rachunku całkowego:
$$\int \frac{dt}{(t^2+b^2)^2} = \frac{t}{2b^2(t^2+b^2)} + \frac{1}{2b^3} \arctg \frac{t}{b}$$

otrzymujemy
$$\int \frac{x^3}{(x^2+\eta^2)^2} d\eta = \frac{\eta x}{2(x^2+\eta^2)} + \frac{1}{2} \arctg \frac{\eta}{x}$$

stąd
$$\sigma_M = -\frac{2q}{\pi g} \left[\frac{\eta x}{2(x^2+\eta^2)} + \frac{1}{2} \arctg \frac{\eta}{x} \right]_{y-a}^{y+a} =$$

$$= -\frac{q}{\pi g} \left[\frac{x(y+a)}{x^2+(y+a)^2} - \frac{x(y-a)}{x^2+(y-a)^2} + \arctg \frac{y+a}{x} - \arctg \frac{y-a}{x} \right]$$

* Długa ściana zbiornika stalowego, napełnionego cieczą o ciężarze objętościowym γ jest przegubowo podparta u góry i zamocowana u dołu w sztywnym dnie. Obliczyć największe przemieszczenie poziome ściany.

Dane: $\gamma = 10 \frac{\text{kN}}{\text{m}^3}$; $H = 1,2 \text{ m}$; $h = 0,012 \text{ m}$
 $E = 2,1 \cdot 10^5 \text{ MPa}$; $\nu = 0,3$

Schemat statyczny - pasmo płytowe, wg rys.

Zmienne obciążenie parciem cieczy $q(x_1) = \gamma x_1 \left[\frac{\text{kN}}{\text{m}^2} \right]$

Równanie różniczkowe z niewiadomą funkcją ugięcia: $\frac{d^4 W}{dx_1^4} = \frac{\gamma}{D} x_1$

Rozwiązanie:

$$\frac{d^3 W}{dx_1^3} = \frac{\gamma}{D} \frac{x_1^2}{2} + A$$

$$\frac{d^2 W}{dx_1^2} = \frac{\gamma}{D} \frac{x_1^3}{6} + A x_1 + B$$

$$\frac{dW}{dx_1} = \frac{\gamma}{D} \frac{x_1^4}{24} + A \frac{x_1^2}{2} + B x_1 + C$$

$$W = \frac{\gamma}{D} \frac{x_1^5}{120} + A \frac{x_1^3}{6} + B \frac{x_1^2}{2} + C x_1 + E$$

Warunki brzegowe:

- 1) $W(0) = 0$
- 2) $M_H(0) = 0 \Rightarrow \frac{d^2 W}{dx_1^2} \Big|_{(0)} = 0$
- 3) $W(H) = 0$
- 4) $\frac{dW}{dx_1} \Big|_{(H)} = 0$

Wartości stałych: $A = -\frac{\gamma H^2}{10D}$; $B = 0$; $C = \frac{\gamma H^4}{120D}$; $E = 0$

Stąd rozwiązanie szczególne:

$$W(x_1) = \frac{\gamma}{120D} (x_1^5 - 2x_1^3 H^2 + x_1 H^4)$$

dodatkowo $\frac{dW}{dx_1} = \frac{\gamma}{120D} (5x_1^4 - 6x_1^2 H^2 + H^4)$

Największe wychylenie poziome wystąpi w przekroju, w którym $\frac{dW}{dx_1} = 0$

Współrzędna ta wynosi $x_1 = 0,447 H$ (rozwiązanie równania dwukwadratowego)

Stąd $W_{\max} = \frac{\gamma H^5}{120D} (0,447^5 - 2 \cdot 0,447^3 + 0,447) =$
 $= \frac{10 \cdot 1,2^5}{120} \cdot \frac{12(1-0,3^2)}{2,1 \cdot 10^8 \cdot 0,012^3} \cdot 0,286 = 0,0018 \text{ m} = 0,18 \text{ cm}$